

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ ἰθαγενῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀναφέρομεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ κ. Λούνδ, ἀκούρατος παλαιοντολόγος, ἀνεκάλυψεν ἐν Ἀμερικῇ μεταξὺ ὀκτακοσίων σπηλαίων περιεχόντων ἀπολελιθωμένα ὅστ' αὐτῶν ζῶων εἰς τοιαῦτα, ἀνθρώπεια ὅστ' αὐτὰ περιέχοντα. Ὁ γενικὸς τύπος τούτων εἶναι ὁμοιος πρὸς τὸν τῶν ἰθαγενῶν, τὸ μέτωπον πρὸ πάντων ὁμοιάζει τὰ μάλιστα πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἰνδικὰ ἀγάλματα τὰ ἐν τῷ Μεξικῷ εὐρισκόμενα (1)

N. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ.

ΠΑΛΑΙΟΙ ΦΑΚΕΛΛΟΙ-ΝΕΑ ΠΑΘΗ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

ΒΛΕΝΗ χήρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Μία ὑπηρέτρια.

(Δωμάτιον πολυτελῶς κεκοσμημένον. Δεξιόθεν τράπεζα, ἐφ' ἧς δύο δεσμίδες ἀνθίων καὶ μεταξὺ αὐτῶν λευκὸν χειρόκτιον· παρέχει κλειδοκύμβαλον. Ἀριστερόθεν πλουσία ἐστία, ἐφ' ἧς τέσσαρα καίονσι φῶα, καὶ θύρα ἐξόδου εἰς ἐξώστην. Διάφορα βιβλία ἐπὶ τρίτης ἐν τῷ μέσῳ κυκλοτεροῦς τραπέζης καὶ ἄλλα ἐπιπλα).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ μόνος.

Ἄ! τέλος πάντων μετὰ τοσαύτας ἀμφι-

Amérique. «Οἱ αὐτοί, οἵτινες οὐδόλως δυσκολεύονται νὰ παραδεχθῶσι τοὺς κάστορας ὡς ἰθαγενεῖς τοῦ Καναδά, διατείνονται ὅτι οἱ ἄνθρωποι μόνον διὰ πλοίων ἐλθόντες ἐγκατεστάθησαν καὶ ὅτι τὸ Μεξικὸν δὲν κατωκλήθη ἄλλως παρὰ ὑπὸ τινων ἀπογόνων τοῦ Μαγῶγ . . .» Όταν τυχὸν ἀνακαλύπτεται νῆσός τις εἴτε εἰς τὸν Ἰνδικὸν εἴτε εἰς τὸν Μεσημβρινὸν Ὠκεανόν, ἡ πρώτη ἐρώτησις ἦν τίνα ἀπευθύνουσιν εἶναι αὕτη; Πόθεν ἦλθον οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; Τὰ δένδρα ὅμως καὶ τὰς χελώνας τῆς χώρας δὲν διστάζουσι ποσῶς νὰ πιστεύσωσιν ἰθαγενῇ, ὡς ἂν εἴητο δυσκολώτερον εἰς τὴν φύσιν νὰ ποιήσῃ ἄνθρώπους ἢ χελώνας».

(1) Lettré, études d' histoire primitive. Ἐν Revue des deux Mondes 1. Mars 1858 p. 21.

βολίας ἰδοὺ εἰρέθην ἐνταῦθα ἀναμένων τὴν ἐκ τοῦ χοροῦ ἐπιστροφὴν τῆς Κυρίας Βλένης. Ἀναπνέω. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ θεὰ τοῦ οἰκήματος τῆς παλαιᾶς μου ἐρωμένης, νῦν δὲ χήρας τοῦ μακαρίτου Νεοκλίδου, δὲν με συνεκίνησε σφοδρῶς. (Μετὰ μακρὰν σιωπὴν). Πῶς μεταλλάσσουν τὰ πάντα φάσιν ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν! Ἡ γυνὴ αὕτη ἄλλοτε με ἡγάπα ἐμμανῶς, ὦ! ἐνθυμοῦμαι· ἀλλὰ δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο ἔστην ὡς ἐκ θαύματος πρὸ τοῦ χεῖλους τῆς ἀδύσσου καὶ ἐσώθην· δὲν ἐνυμφεύθην αὐτήν. Κατὰ τὴν ιδέαν παντὸς ὀρθοφρονούντος ἢ νόμιμος σύζυγος ὀφείλει εἶσθαι γλυκεῖα καὶ ἡρεμος τοῦ βίου σύντροφος, Ἑλληνίς μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων, ἥκιστα ὑποκειμένη εἰς ἔρωτας καὶ παρωδίας αὐτοῦ, ἀνίκανος πρὸς ζηλοτυπίαν, φίλη τοῦ ὕπνου καὶ τοῦ μέλανος καφῆ, ὅπως ῥυθμίζῃ ἐν ἰσορροπίᾳ δι' αὐτοῦ τὰς συζυγικὰς αἰσθήσεις ἢ αἰσθήματα. Ἐνῶ ἀφεύκτως θὰ καθιστάμην ὁ δυστυχέστερος ἂν ὅχι ὁ γελοιωδέστερος τῶν συζύγων νυμφευόμενος τὴν ζωνηρὰν καὶ ἐνθουσιώδη Ἑλένην. Καὶ οὕτως ἀποφυγὼν τὰς κακὰς συνεπείας τοῦ ἔρωτος τῆς νεότητός μου, ἀποκαθίσταμαι μετ' οὐ πολὺ σεβαστὸς οἰκογενειάρχης, ἀφ' οὗ σὺν τῇ ἐσχάτῃ ἀποπνεύσει τῆς ἐσχάτης ποιητικῆς φαντασιοπληξίας μου, παραδώσω εἰς χεῖρας τῆς Ἑλένης τὸν φάκελλον τῶν παλαιῶν τῆς ἐπιστολῶν πρὸς ἐμέ. Ἐλθὲ λοιπὸν, Κυρία μου, βιάζομαι· σὺ μὲν ἔσχες τὸν καιρὸν νὰ ὑπανδρευθῇς καὶ νὰ χηρεύσῃς, νῦν δὲ καὶ νὰ χορεύσῃς, ἐνῶ ἐγὼ ἀναμένομαι ταχέως νὰ ἐπιστρέψω εἰς Πειραιᾶ, ὁπόθεν κατ' αἵτησίν σου ἦλθον εἰς Ἀθήνας. Ἡ μνηστὴ μου με ἀναμένει (λαμβάνει βιβλίον τι ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀνοίγει αὐτὸ μηχανικῶς).

ᾠ! τὸ ὄνομά μου! Ἐνθυμοῦμαι, εἶναι αἱ ποιήσεις τοῦ Alfred de Musset, αἱ τῇ προσέφερον ἄλλοτε με πάλλουσιν καρδίαν. Ἰδοὺ καὶ στίχοι μου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Πόσον νέος ἤμην πρὸ ὀκτὼ ἐτῶν!

Ἰδοὺ καὶ ἄλλοι λόγοι δυνάμενοι νὰ μᾶς ἀναγκάσωσι ν' ἀποστρεφώμεθα πᾶσαν τοιαύτην παραπλάνησιν τῆς καρδίας, καὶ δὴ καὶ πᾶσαν αἰτίαν τοιαύτης παραπλανήσεως, πᾶσαν γυναῖκα ὑπὸ τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τοῦ Δουμᾶ καὶ τοῦ Κάρρ καὶ τοῦ Μυσσέ

καὶ ἄλλων ἀνατραφεῖσαν. Πάσχομεν πρὶν ἢ πλησιάσωμεν αὐτήν, πάσχομεν βλέποντες τελούμενα ἀνὰ ἓν τὰ ἐρωτικά ἡμῶν ἀνείρο-πολήματα, πάσχομεν ἀπογοητευόμενοι, πάσχομεν τέλος καὶ ἀποχωριζόμενοι· μυρία ἀναμνήσεις συνδεόμεναι μεθ' ἐκάστης στιγμῆς τοῦ εὐφροσύνου παρελθόντες, προσκολληόμενοι ἐπ' αὐτοῦ κυλιόμενοι εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ ἀμετρήτου χρόνου, ὡς σφαῖρα χιόνος ἀπὸ τῆς κορυφῆς ὄρους πίπτουσα καὶ ὀγκουμένη καθόσον κρημνίζεται εἰς τὰ χαίνοντα βάραθρα. Τοιαύτην σφαῖραν, ὡς Ἄτλας φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ συγκυλιόμενος μετ' αὐτῆς ὁ ἀγαπήσας ἄλλοτε, εἴτα λησμονήσας, εἴτα κατὰ τινὰς στιγμὰς μελαγχολίας ἀναπολῶν τὸ ἀνθόν καὶ ἱλαρὸν τῆς νεότητός του μικρὸν χρονικὸν διάστημα! Ὡ! οὐδὲν, οὐδὲν πικρότερον τοιούτου μυστηριώδους παραπύου τῆς φύσεως ὁλοκλήρου οὕτως εἰπεῖν, ὅτι δὲν ἐτελέσθη τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐμπνεόμενον τοῖς θνητοῖς πρὸς ἀποθέωσιν, δὲν ἐτελέσθη ἡ συνταύτισις δύο καρδιῶν τὸ πᾶν περιεχουσῶν καὶ εἰς τὸ πᾶν περιεχομένων. Ἀλλ' ὅχι... (λαμβάνει ὡς διὰ μαγικῆς ὠθήσεως τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης χειρόκτιον καὶ θλίβει αὐτὸ σπασμωδῶς ἐν τῇ χειρὶ του) Ἰδοὺ, ἰδοὺ, Ἐλένη, τὸ ὕστατόν μου χαῖρε πρὸς τὸ παρελθόν, ὅχι πρὸς σέ, διότι μεταξὺ μας πρὸ ὀκταετίας πᾶς δεσμός ἐξέλιπε. Χαῖρε, παρελθόν μου· ἦσο τόσῃ γλυκῇ, τόσῃ ἐράσμιον, ὥστε βεβαίως ἢ τοῦ οὐρανοῦ ἀντάκλασις ἦσο καὶ ἄρα θὰ σ' ἐπανεύρω πάλιν ἐκεῖ, (δεικνύει τὸν οὐρανόν) ἢ σὺ τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ γῇ ἠντανάκλας καὶ τότε πάλιν θὰ ἴδω... ὅ,τι ἐν εἰκόνι μόνον εἶδον. Καθρέπτῃς ἦσο ἡ σκιά, θὰ σ' ἐπανεύρω, ἂν οὐ παντοῦ μ' ἀκολουθεῖς. (Ῥίπτεται ἐπὶ ἀνακλιντήρῳ διὰ τοῦ πήχεος τῆς χειρός του ὑποστηρίζων τὴν βαρέως κύπτουσαν κεφαλὴν του· ὀνειροπολεῖ).

(Εἰσέρχεται ἡ Ἐλένη ἀκροποδητὴ, φιλαρέσκως ἐνδεδυμένη πρὸς χορὸν καὶ ἵσταται πρὸ τῆς θύρας ἐπὶ τινα λεπτὰ, ὥσει προσπαθοῦσα νὰ συνέλθῃ ἐξ ἰσχυρᾶς συγκινήσεως).

ΕΛΕΝΗ (καθ' ἑαυτήν).

Οὗτος λοιπὸν ἔστιν ὁ ἄνθρωπος ὃν τοσαῦτον ἠγάπησα; Αὐτὸς εἶνε, ναί· διότι μολονότι προδιατεθειμένη διὰ τὴν συνέντευξιν

ταύτην εἰς τοιαύτην ὥραν, συνεπεία τῆς πρὸς αὐτὸν ψυχρᾶς ἐπιστολῆς μου, ἐν τούτοις νομίζω ὅτι βλέπω ὄνειρον. Ὡ! ποῦ εἶνε οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι, καθ' οὓς ἡ θεὰ τοῦ μόνη σχεδὸν λειπόθυμον μέ καθίστα; Συγκιναῖμαι καὶ τώρα, ἀλλ' ὅχι ὡς ἄλλοτε. Μοὶ εἶπον ὅτι ἠλλαξεν ὁ Ἀλέξανδρος. Εἶνε ἄρα γε ἀληθές; Ὡ! ἂν ἐφερόμην εἰς τοὺς εὐδαίμονας ἐκεῖνους χρόνους, κούφη ὡς χρυσαλλίς, ὡς προσευχὴ ἀγνή. Τετέλεσται ὅμως· εἶμαι ἤδη ἥρεμος, ψυχρὰ, ἀδιάφορος ἴσως... .

(Ὁ Ἀλέξανδρος ἀνεγείρει τὴν κεφαλὴν, βλέπει τὴν Ἐλένην καὶ ἐκβάλλει ἀκουσίως φωνὴν ἐκπλήξεως· συγκινημένος ἐγείρεται καὶ μένει ἄφωνος ἐπὶ τινὰς στιγμὰς· εἴτα δὲ δι' ἀσταθῶν βημάτων προχωρεῖ, χαιρετᾷ μεγάλην καταβάλλων προσπάθειαν πρὸς περιστολήν τῆς ταραχῆς του καὶ ἐκβάλλων κρατεῖ ἀνὰ χεῖρας φάκελλον καλῶς ἐσφραγισμένον).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Κυρία, εἰς τὰ καθήκοντά μου ἀκριβῆς, παρέβην ἴσως τὰ νομισμένα ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς κατὰ τοιαύτην ὥραν...

ΕΛΕΝΗ (βλέπουσα τὸ ὠρολόγιον).

Δὲν εἶναι ἀργὰ πολὺ, Κύριε· εἶναι μόλις δεκάτη καὶ ἡμίσεια καὶ, ὡς βλέπετε, καλῶς μαντεύουσα ὅτι πιθανὸν ἦτο νὰ ἐλθῃτε ἀπόψε, διέταξα τὴν ὑπηρετρίάν μου νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ ἅμα τῇ ἀρίζει ὑμῶν. Ἡ οἰκία ὅπου ἦμην δὲν εἶνε μακρὰν, ἀλλ' ὅπωςδὴποτε συγχωρησατέ μοι ἂν ἤργησα (κάθεται καὶ προσκαλεῖ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον νὰ καθήσῃ).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

(ἐγχευόμενος μετ' ὀλίγον καὶ βαθεῖαν ποιῶν ὑπόκλισιν πρὸ τῆς Ἐλένης).

Βλέπετε, κυρία μου, ὅτι ὡς δούλος πιστῶς σὰς ὑπήκουσα (θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸν φάκελλον τῶν ἐπιστολῶν)· δύναμαι νὰ πιστεύσω ὅτι ἀπὸ τοῦδε μοὶ ἀποδίδεται ἐντελὴς ἐλευθερία;

ΕΛΕΝΗ

(μελαγχολικῶς μειδῶσα).

Νομίζω ὅτι δὲν ἦτο ἀλυσσοδεσμία μέντοι τοῦδε ἡ ἐλευθερία σας, Κύριε Ἀλέξαν-

δρε. 'Ομολογῶ ὅτι οὐδέποτε ἐκολάκευσα ἑμαυτὴν διὰ τῆς ιδέας ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ὀκτῶ ἐτῶν διατελεῖτε ὑπὸ τὸ βάρος τῶν σιδηρῶν μου δεσμῶν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

'Ω! δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Κυρία, μὴν εἰρωνεύεσθε. Δὲν εἶναι ἀληθῶς θλιβερά ἡ στιγμή αὕτη; εἰπέτε.

ΕΛΕΝΗ.

Εἶνε πατροπαράδοτος καὶ προσυμφωνημένη λύσις παντὸς ἐρωτικοῦ δράματος, ἀναπόφευκτος θέσις, ἱστορία συνηθεστάτη. Ἄν προέβλεπέ τις γράφων παρομοίας ἐπιστολάς, τὴν μέλλουσαν σκληρὰν ἀνάγκην τῆς μετὰ δυσπιστίας ἀφαιρέσεως ἀπ' ἀλλήλων τοῦ ἐρωτικοῦ των φακέλλου, . . . ἀλλὰ τί λέγω; οὐδὲ κἂν σκέπτεται τις τὸ μέλλον. Πᾶς εἰκοσαετῆς γράφει, γράφει μετὰ τῆς ἐνδομύχου πεποιθήσεως ὅτι ἀνταλλάσσει ὀρκους πίστεως αἰωνίας, μειδιᾷ δὲ περιφρονητικῶς σκεπτόμενος τὰς συνήθεις λύσεις παντὸς πάθους σβεννυμένου καὶ ὑπερήφανος νομίζει ὅτι μόνος ἐξ ὅλων θὰ ᾔηε ἡ ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ κανόνος τῆς τῶν θνητῶν ἀστασίας. Πλάνη ὄντως μεγαλοπρεπής, γεννῶσα τὴν λαμπρὰν καὶ ὀνειροπόλον νεότητα. 'Ω! ναί . . .

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (καθ' ἑαυτόν).

Ὅποια ἀντίθεσις! οὐδέποτε ἤκουσα τὴν Ἑλένην ὁμιλοῦσαν τοιαύτην θλιβερῶς φιλοσοφικὴν ὁμιλίαν. Ἐγνώρισα ταύτην ἀσθενῆ κόρην, τυφλῶς εἰς πᾶσαν τῆς νεότητος σφαλερὰν ὁδὸν παραδιδομένην καὶ παρασυρομένην ἐν πεποιθήσει ὑπὸ παντὸς στροβίλου παθῶν ἤκουσα ταύτην ὁμνύουσάν μοι αἰωνίαν πίστιν, ὁπότε τῆς δυστυχίας τῆς ἐγὼ γενήτωρ, τὴν ἐγκατέλειπον κύπτουσιν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς θλίψεως. Ἐπέζη αὐτὴ ἑαυτῇ, τὸν γοερὸν τοῦ βίου τῆς ἐπικήδειον ἐκφωνοῦσα καὶ ἤδη, ἤδη προφέρει ἀπαθῶς τὴν εἰς λήθην καταδίκην πάσης τοῦ παρελθόντος γοητείας. 'Ω! εἶνε ἀπαίσιον τοῦτο, ἡ καρδίᾳ μου πονεῖ . . . (θλίβει τὸν φάκελλον τῶν ἐπιστολῶν).

ΕΛΕΝΗ (ἐξακολουθοῦσα).

'Αρκούντως μ' ἐγνώρισάτε, ἡ μᾶλλον ἀρκούντως ἔτι μ' ἐνθυμεῖσθε, ὥστε εἴσθε βέβαιος ὅτι οὐδεὶς προνοίας λόγος, εἰς ὃν συ-

νήθως καταφεύγουσιν ὅσαι παύουσιν ἐρῶσαι, μὲ ἠνάγκασε νὰ ζητήσω τὰς ἐπιστολάς ταύτας, δείγματα ἀπατριστεύσης συμπαθείας. Μόνη δὲ ἡ ιδέα ὅτι ὀκτῶ ἔτη ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐνστάσεως ἔμενον αὐταὶ εἰς χεῖρας ὑμῶν, δύναται νὰ σᾶς ἀφαιρέσῃ πᾶσαν τοιαύτην ὑπόνοιαν. Οὐδέποτε θ' ἀπεφράσιζον τὸ διᾶστημα τοῦτο, ἂν ἡ οἰκογενειακὴ εὐδαιμονία τῆς μελλούσης ὑμῶν συζύγου δὲν ἡπαιλεῖτο ὑπὸ τῶν ἐπιστολῶν τούτων. . . .

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (κατ' ἰδίαν).

'Απορῶ εἰς ἀδάμαντα ἄρά γε ἡ εἰς κρύσταλλον χειμῶνος μετεβλήθη ἡ γυνὴ αὕτη; . . . (πρὸς τὴν Ἑλένην). Ἄν ὁ μόνος λόγος, δι' ὃν κατεσπευσμένως σήμερον μ' ἐπέμψατε ἐν Πειραιεὶ τὴν αἴτησίν σας, εἶνε οὗτος ὃν μοι ἀναφέρετε νῦν, εἶσθαι λίαν ἐπιεικὴς καὶ ἀδρόφρων καὶ γενναῖα τὴν ψυχὴν.

ΕΛΕΝΗ.

Δύνασθε νὰ μ' εἰπῃτε, Κύριε Ἀλέξανδρε, ὁποῖον ἄλλον λόγον ἦτο πιθανὸν νὰ ἔχω;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

'Ἡδυνάμην εὐκόλως νὰ ὑποθέσω, ἂν ἤθελον νὰ διαμφισβητήσω τὴν γενναϊότητα ὑμῶν (ὃ μὴ γένοιτο), ὅτι προσωπικοὶ λόγοι σᾶς ἀνάγκασαν νὰ ἐπιθυμήτητε τὴν ἀνάκτησιν τῶν τε ἐπιστολῶν καὶ τῆς εἰκόνης σας ταύτης.

ΕΛΕΝΗ (γελῶσα)

Θὰ ἦτο ἀργὰ πολὺ: de la moutarde après dîner, ὡς λέγουν οἱ Γάλλοι (μετὰ μικρὰν παύσιν). Καὶ ἂν σᾶς ἔλεγον ὅτι ἀνέμενον μέχρι τῆς σήμερον ἔχουσα λόγους προσωπικοὺς (μεταχειρίζομαι τὰς λέξεις ὑμῶν) δὲν θὰ εἴχετε μεγάλας τύψεις συνειδότας;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Κυρία, μὲ φέρετε εἰς δεινὴν θέσιν (κατ' ἰδίαν). Προεῖδον τὰ παράπονα ταῦτα καὶ εἶμαι ἑτοιμος πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς προσβολῆς. 'Α! τέλος πάντων συνῆλθον.

ΕΛΕΝΗ (μειδιῶσα φιλαρέσκως).

'Ω! μὴ φοβεῖσθε, φίλτατε Ἀλέξανδρε, δὲν θὰ ἐπωφεληθῶ τῆς περιστάσεως. Μὲ τὸν χρόνον ἀπέκτησα πείραν καὶ γνῶσιν τοῦ ὀρθοῦ πρὸ πολλοῦ μάλιστα καλῶς ἠνόησα ὅτι δὲν εἴσθε ἐνοχος ἀπέναντι ἐμοῦ. Ἐγὼ μᾶλλον ἐνοχοποιήθην ἀπέναντι ἑμαυ-

τῆς, ἀπέναντι τῆς κοινωνίας, ἀπέναντι ὑμῶν ἴσως· διότι ὅταν δύο ἐρασταὶ τύχωσιν ὄντες νέοι, ὅπως ἡμεῖς εἴμεθα τότε, ἡ γυνὴ πρέπει πάντοτε νὰ καθοδηγῇ τὸν ἄνδρα καὶ ὀφείλει προσελκύουσα αὐτὸν ἐαυτῇ νὰ τὸν διατηρῇ πάντοτε ἐν τῇ τετριμμένῃ ὁδῷ τῆς κοινωνίας, οὐχὶ δὲ νὰ παραπλανᾷ αὐτὸν εἰς ψευδῆ καὶ κινδυνώδη μονοπάτια αἰσθημάτων. Οὐδὲν τούτων ἔπραξα ἐγὼ· ἀπ' ἐναντίας μυρία προσκόμματα ἐν τῷ σταδίῳ ὑμῶν ἤγειρα, ἐγὼ ὑπῆρξα ἀκουσίως ἀλλ' ἀφρόνως αἰτία τῆς καθ' ὑμῶν κατακραυγῆς γονέων, συγγενῶν, φίλων ἀφίλων καὶ ξένων αὐθαιρέτως ἐπεμβαίνοντων εἰς τὰ ξένα. Ἐπόνεσα βλέπουσα καὶ τὴν ζωὴν ὑμῶν ἀπειλουμένην ὑπὸ ἀντεραστῶν οὐδ' ἀπορρίψασα ἐξήγειρα λυσσαλέους καθ' ὑμῶν· ἐγὼ τέλος ὑπῆρξα βάσανος τῆς νεότητος ὑμῶν καὶ κατὰ τῆς ἀνδρικῆς ὑμῶν ἡλικίας. Συγχωρήσατέ με· ἀκριβὰ μέχρι τοῦδε ἐπλήρωσα τὸ καθ' ὑμῶν ἀπρομελέτητον ἀδίκημά μου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (κατ' ἰδίαν).

Πίπτω βαρὺς ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπληξιν καὶ αἰσθάνομαι τὴν κεφαλὴν μου συντριβομένην, ὥς εἰ ἐπιπτον κατὰ βράχων. Ἦλθον ὡς ἔνοχος μέλλων νὰ δικασθῶ, ἀλλ' ἀναβιβάζομαι ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὴν ἑδραν τοῦ δικαστοῦ, ἵνα ῥιφθῶ ἐκεῖθεν βαθύτερον καὶ τοῦ θρονίου τοῦ ἐνόχου, εἰς τὰς φλόγας τῶν δαιμόνων, θηριωδέστερος καὶ τῶν θηρίων φαινόμενος. ὦ κόσμε, κόσμε! ἡ πνοὴ τῆς ματαιότητός σου ἁώρως ἐμάρανε τὴν ἀνθρώπιν καὶ συμπαθῇ καρδίαν μου (κλίνει τὸ γόνυ πρὸ τῆς Ἑλένης καὶ μετὰ φωνῆς ἡλλοιωμένης). Οὐδέποτε σὰς ἠννόησα, Κυρία· ἠγνόουν τὴν ἀξίαν ὑμῶν, δὲν ἤμην ἀντάξιός ὑμῶν, διὸ νῦν ἐρυθριῶ αἰσχυνόμενος.

ΕΛΕΝΗ (ἀνεγείρουσα τὸν Ἀλέξανδρον).

Μὴ λαλῆς οὕτω, Ἀλέξανδρε. Ὅτε μ' ἐγνώρισες δὲν ἤμην ἡ αὐτὴ, οἶαν μὲ βλέπεις σήμερον. Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ μετατεθῇ τὸ παρελθόν, ἂν τὴν σήμερον ἐδεχόμην προτάσεις ἀνδρὸς κατέχοντος κοινωνικὴν θέσιν ὅπως σύ. . .

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (κατ' ἰδίαν).

Ἵποκρισία! γνωρίζω ὅτι ζητεῖ αὐτὴν εἰς

γάμον ὁ Γεώργιος, ὁ ἄριστος τῶν ἐν Ἀθήναις νέων!

ΕΛΕΝΗ (μετριοπαθῶς).

. . . Ἄν ἐπρόκειτο νὰ βαρύνω εἰς τὴν πλάστιγγα τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ δημοσίου βίου ἀνδρὸς ἀγαπωμένου, ἴσως θὰ ἠδυνάμην νὰ συντείνω πως εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ μᾶλλον ἢ νὰ καταστρέψω ταύτην. . .

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (κατ' ἰδίαν).

Μήπως ἐπιζητεῖ ἐκ νέου προσοικειώσιν; . . . (λαμβάνει ἐν ταραχῇ καὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς Ἑλένης, μεθ' ὃ μακρὰ σιωπὴ ἐπικρατεῖ χαμαὶ νεύοντων ἀμφοτέρων, ὡς συβισθέντων εἰς σκέψεις).

ΕΛΕΝΗ (ἀνακλύπτουσα ζωηρά).

Δὲν ἤλπιζον νὰ ἔλθητε ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ ἐπιστολίου μου, Κυρία Ἀλέξανδρε, καθόσον ἐγνώριζον ὅτι αὐριοῦν ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσητε οἰκογενειακῶς μετὰ τῆς μνηστῆς ὑμῶν Ἀσπασίας δι' Αἴγιναν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ναί, Κυρία μου, ἀληθῶς εἶπεῖν ἡ ἐπιστολή σας μ' ἐνέβαλεν εἰς μεγίστην πάλην ἰδεῶν, καθόσον πιθανῶς εἰς Αἴγιναν θὰ τελεσθῶσιν οἱ γάμοι ἐμοῦ μετὰ τῆς Ἀσπασίας. . .

ΕΛΕΝΗ.

Εἶνε ὡραία πολὺ ἡ Κυρία Ἀσπασία· τὴν εἶδον πέρυσι. . .

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ναί· ὁ φίλος μου Ἀχιλλεὺς ὁμῶς ἐμπαίζων με μοὶ λέγει: Τί γυμνάζεσαι εἰς ποιητικὰς φράσεις ἀμφιβολίας καὶ δισταγμῶν; Ἵπαγε ἀπόψε χαίρων ὅτι σοὶ παρουσιάσθη τοιαύτη περίστασις νὰ τὴν ἴδῃς δι' ὑστάτην φορὰν, καὶ μὴ προσποιῆσαι τὸ ἐλεγεριακὸν καὶ θρηνητικόν ὕφος· ὕπαγε ἀπόψε, ἐπίστρεψον πρὸς τὸ μεσονύκτιον καὶ ἰδοὺ τετέλεσταί· Ἀληθῶς εἶπεῖν, Κυρία μου, ἐδίσταζον φοβούμενος τοιαύτην μετὰ ὀκτῶ ἔτη ἀπουσίας συνέντευξιν. Ἐφοβούμην μήπως, λησμονήσας τὰ ὀκτὼ ταῦτα ἔτη, ἢ μᾶλλον λησμονήσας τὸν βίον μου ὅλον, νομίσω ὅτι εὗρέθην αἰφνης ἐνώπιον γυναικὸς ξένης ὅλως, ἣν κατὰ πρῶτον εἶδον καὶ κατὰ πρῶτον πρῶτην ἠγάπησα.

ΕΛΕΝΗ (μετ' εἰρωνίας).

Αἶαν ἀσθενοὺς χαρακτήρος μοὶ φαίνεται

καὶ εὐμετάβλητος λίαν. Ἄλλ' ἡ Ἀσπασία
λοιπὸν, ἡ ἀγαθὴ ἐκείνη καὶ σώφρων νεῆνις
εἶναι δυνατόν τόσῳ ταχέως νὰ ἐξαλειφθῇ
παντέλως ἐκ τῆς μνήμης σας;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Σὰς ὁμιλῶ, Κυρία μου, ἐν εἰλικρινείᾳ αἰ-
νεῦ ὑποκεκρυμμένου σκοποῦ. . .

ΕΛΕΝΗ.

Μήπως ὑποθέτετε τοιοῦτον ἐν ἐμοί;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Οὐδαμῶς, Κυρία μου, ἀπ' ἐναντίας μιμού-
μενος τὸ παράδειγμά σας καὶ ἐνθαρρυνόμενος
ὁμιλῶ ὑμῖν, ὡς εἰ ἤμην ἐκ προοιμίων πεπει-
σμένος ὅτι μ' ἐπιτρέπετε πᾶν ὅ, τι εἶπω. Εἰ-
λικρινῶς λοιπὸν ἐξακολουθῶν λέγω ὑμῖν ὅτι
ἡ φαντασία μου καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβον τὴν
ἐπιστολὴν σας, μοὶ ἐξωγράφησε τὸ παρελ-
θὸν, ὅπου διεκρίνετο μεταξὺ πλείστων κο-
σμημάτων εἰκονογραφικῶν καὶ ἡ Ἐλένη
μελαγχολώδης ὁμῶς, ζηλότυπος, ἀπαιτη-
τικὴ. Εὐχαριστῶ δ' ὑμᾶς ὅτι ἐννοήσατε ὅ-
ποίας πικρότητος πάροχοι εἶνε δι' ἐμὲ αἱ
ἀναμνήσεις καὶ ἐλάβετε τὴν πρόνοιαν νὰ
ζωογονῇτε αὐτάς μετὰ πάσης προφυλά-
ξεως.

ΕΛΕΝΗ.

Ἐν τρισὶ λέξεσι λοιπὸν διηγηθῆτέ μοι
τὰ συμβάντα ὑμῖν κατὰ τὰ ὀκτὼ ἔτη τοῦ
ἀποχωρισμοῦ μας. Ἡ προφύλαξις βλέπετε
εἰν' ἀρκετὴ· τρεῖς μόνας λέξεις θὰ μετα-
χειρισθῆτε, τὰς σχολαστικωτέρας ἂν θέ-
λητε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐταξείδευσα, ἐπέστρεψα, νυμφεύομαι.
— Ἄλλ' ὑμεῖς;

ΕΛΕΝΗ.

Ἰπανδρεύθην, ἐχήρευσα, ζῶ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Καὶ ἡ καρδία σας;

ΕΛΕΝΗ.

Λίθος, λίθος ἐπιτύμβιος—φέρων ἐπι-
γραφάς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Τίς ὁ καλλιτέχνης ὁ χαράξας ἐπιγραφὴν
ἐπὶ τοιοῦτου Πεντελησίου μαρμάρου, ὅπερ
καὶ τοι σκληρὸν καὶ ψυχρὸν, παράγει ὁμῶς
Ἀθηνᾶς καὶ Δίας καὶ Ὀλυμπον ὅλον εὐ-
δαιμονίας, ἂν σμίλη δημιουργὸς ἐγγίσῃ
αὐτό;

ΕΛΕΝΗ (ἐγχειρομένη).

ὦ! ἐρρίφθητε βλέπω εἰς τὴν κλασικὴν
ποίησιν· φαίνεται ὅτι ἐπέσατε εἰς χεῖρας
σχολαστικῶν κριτῶν ποιήσεως. Ἐνθυμείσθε
τί μ' ἐλέγατε ἄλλοτε περὶ τῆς ἀποτυχίας
σας εἰς τὸν ποιητικὸν ἀγῶνα; (Πλησιάζει
πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐπεσα ναί, ὡς ὑπουργὸς ἀπὸ ὑψίστης
εἰς ποταπὴν βαθμίδα θετικότητος· ἀναπτε-
ρώσατέ με δι' ὀλίγης μουσικῆς.

ΕΛΕΝΗ (καθημένη πρὸ τοῦ κλειδο-
κυμβάλου).

Ὀνειρα! Ὀνειρα! ἄλλοτε μὲν δὲν εἴμεθα
προδιατεθειμένοι δι' αὐτὰ καὶ μᾶς ἐφαί-
νοντο πράγματα, ἀλλ' ἤδη χασμώμεθα·
(φέρει νωχελῶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ὀστα-
ρίων).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Δυστυχῶς δὲν χασμῶμαι ὅπως ὑμεῖς,
οὐδ' ὄνειρον μοὶ φαίνεται ἡ παροῦσα στιγ-
μή. Εἶνε πραγματικότης, οὐχὶ ψυχρὰ καὶ ἀ-
παισία ὡς ἡ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῶν Κογχυλῶν
ψαλλομένη, ἀλλὰ μάγος, θωπευτικὴ, γλυ-
κεῖα, ὡς ὄνειρον προσφιλές.

ΕΛΕΝΗ (ψάλλει).

Ὁ ἔρως εἶναι φῶς διαλύον
σκότη τοῦ κόσμου, σκότη ψυχῆς,
αἴσθημα φλέγον, αἴσθημα θεῖον·
σβέννυται μόνον διὰ δακρύων
κ' εἰς σκότος αἴφνης θὰ εὗρεθῇ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

(προσερχόμενος ψάλλει).

Μὴ ψάλλης πλέον, ἐλπίς μου μόνη,
εἰς ἐκμυστήρευσιν μὴ μ' ὠθῇς·
Ἄν πρὸ σοῦ κλίνω τῶρα τὸ γόνυ,
τίς οἶδεν! ἴσως θὰ ὀργισθῇς!

(Ἀκούεται σφοδρῶς κρουομένη ἡ θύρα
τοῦ οἴκου).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Εἶνε ὁ φίλος μου Ἀχιλλεὺς ἐλθὼν ἴσως
πρὸ ἐμοῦ ἐκ Πειραιῶς καὶ ἐρχόμενος νῦν πρὸς
ἀναζήτησίν μου, ὅπως ἀναχωρήσωμεν· ἀλλ'
ἂν μοὶ χαρίζετε εἰσέτι μερικὰς στιγμὰς συν-
διαλέξεως, τῷ λέγω νὰ περιμένῃ ὀλίγον
ἀκόμη. Μοὶ κάμνετε τὴν χάριν ταύτην;
(Εἰσέρχεται ἡ ὑπηρέτρια ἀναγγέλ-
λουσα ἐν σπουδῇ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ
Γεωργίου καὶ ἀμέσως ἐξέρχεται.)

ΕΛΕΝΗ (μετ' ἀθωότητος).

Ἄ! Θεέ μου! μεσονύκτιον σχεδόν! εἶνε τόσον ζηλότυπος ὁ Γεώργιος! (μετὰ μικρὰν ἀγωνιώδη ἀπορίαν). Ἐξέλθετε, φίλε μου, εἰς τὸν ἐξώστην, περιμένετε ἐκεῖ ὀλίγας στιγμάς... πρὸς χάριν μου... ὁ καιρὸς εἶναι ἐξαίσιος.

(Ὁ Ἀλέξανδρος ἐκπληκτος ἐξέρχεται ὠθούμενος ὑπὸ τῆς Ἑλένης εἰς τὸν ἐξώστην. Μετὰ μικρὸν εἰσέρχεται ὁ Γεώργιος ἑξαλλος.)

ΕΛΕΝΗ.

Τί σημαίνει, Κύριε, ὁ τοιοῦτος θόρυβος ὑμῶν; Τῇ ἀληθείᾳ ὡς εἰς ἄλλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πιστὸς ὁπαδὸς τῆς Μεγάλης ιδέας ὁρμᾶται... οὐχὶ διὰ τῆς φαντασίας ἀπλῶς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Ἄ! συγχωρήσατέ με, Κυρία! γονυκλινῆς ζητῶ συγγνώμην. Ἐνόμισα ὅτι εἰσθε ἀσθενὴς ἅμα σᾶς εἶδον ἐξελθοῦσαν τοῦ χοροῦ ἐν βίᾳ... καὶ ἐφοβήθην καθότι εἰσθε ἀδιάθετος ἐσχάτως... (κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος ἀόρατος εἰς τὸν Γεώργιον, φαίνεται ἐλθὼν μέχρι τῆς θύρας τοῦ ἐξώστου καὶ σχεδὸν ἐν τῷ δωματίῳ εὕρισκόμενος) Θεέ μου! συγχώρησόν με, Ἑλένη, εἶμαι παραζαλισμένος, τρελλός... ἀλλὰ σ' ἀγαπῶ τόσον, ὥστε δὲν ἔχω σχεδὸν συναίσθησιν τῶν πράξεών μου.

ΕΛΕΝΗ.

Εὐχαριστῶ, φίλε μου, εὐχαριστῶ, ἀλλ' ἐπίστρεψον εἰς τὸν χορόν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Θὰ ὑπάγωμεν ὁμοῦ· ἄφες με νὰ σὲ θαυμάσω οὕτως ἔχουσιν πόσον εἶσαι ωραία!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (κατ' ἰδίαν ἀπὸ τοῦ κατωφλίου τοῦ ἐξώστου.)

Ἀνα'δὴς γύναι! τολμᾶς καὶ μ' ἔχεις μάρτυρα τῶν ἐρωτικῶν σου συνεντεύξεων! Τρέμε, ἂν τὸ τοιοῦτον εἶνε προμελετημένη ἐκδίκησίς σου! Ἀλλ' ὅχι! ἄς μὴ φανῶ ἐπὶ ῥεαζόμενος, διότι τότε θὰ θριαμβεύσῃ αὐτή. Ἄς παρασταθῶ θεατὴς τῆς ἐρωτικῆς ταύτης σκηνῆς μετ' ἀληθοῦς φιλοσοφικῆς ἀπαθείας.

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὸν Γεώργιον.)

Σὲ παρακαλῶ, ὑπάγε εἰς τὸν χορόν· δὲν

εἶνε φρόνιμον νὰ μᾶς ἴδωσιν ἐκεῖ ὁμοῦ ἐπιστρέφοντας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (λαμβάνων τὴν χεῖρά της.)

Λοιπὸν μὲ ἀποδιώκεις πάλιν; μὴ φέρῃς τοῦλάχιστον τὴν στολὴν ταύτην τοῦ χοροῦ, ὡς λευκότηθός μου Νύμφη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (κατ' ἰδίαν ἀπὸ τοῦ ἐξώστου.)

Οὐδ' ἐρυθρίᾳ! Εἶμαι πραγματικῶς ἀνόητος· ὑπομένων ἐνταῦθα, ἐνῶ δύναμαι νὰ ἐξέλθω καὶ... Ἀλλ' ὅχι, ἄς προσπαθήσω νὰ φύγω ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τούτου ἅπαξ διὰ παντός· (ἀποσύρεται).

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὸν Γεώργιον.)

Πραῦνθητι, Γεώργιε, σὲ ὑπόσχομαι ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σου νὰ ἦμαι εἰς τὸν χορόν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (μετὰ σοβαρότητος.)

Κυρία, ἐπὶ πολὺ ὑπεκρίθητε ἐνώπιόν μου, ἐνῶ εἶν' ἀδύνατον ν' ἀγνοῇτε ὅποσον σᾶς ἀγαπῶ. Δεικνύετε διὰ τοῦ σκληροῦ τρόπου σας ὅτι θεωρεῖται τὸ πάθος μου φαντασιοπληξίαν ἐφήμερον... Ὁ πρὸς ὑμᾶς ἔρως μου εἶνε ἄμετρος... (ὁ Ἀλέξανδρος φαίνεται πάλιν ἀκούων) σᾶς ἀφιερῶ τὸν βίον μου ἅλῃ, ὑμεῖς δ' ἀποποιεῖσθε ἀντιτάττουσα τὸ ὑπὸ τῆς κοινωνίας ἀπαιτούμενον σέβας πρὸς τὰ νενομισμένα καὶ τὸν ψυχρὸν ὀρθὸν λόγον... ὦ! μὴ μὲ ἀπελπίζετε, λησμονοῦσα πᾶσαν συνέπειαν τῆς ἀπελπισίας μου.

ΕΛΕΝΗ

Θέλετε λοιπὸν τελειωτικῶς νὰ ἐκφρασθῶ; ἔστω. Γνωρίζετε τὸν παρελθόντα βίον μου, Κύριε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ναί, Κυρία, γνωρίζω τὰ πάντα· ὅτι ἄθλιός τις, ὁ ἐσχάτος τῶν ἀνθρώπων κατ' ἐμὲ, σᾶς ἠπάτησεν ἀναιδῶς καὶ σᾶς ἐγκατέλειπεν εἴτα ἐν θλίψει ἀπαρηγόρῳ, ἕως οὗ μωρὸς γέρων προσέφερεν ὑμῖν τὴν προστασίαν τοῦ μεγάλου ὀνόματός του, τοῦθ' ὅπερ ὑπὸ τοῦ κόσμου ἐθεωρήθη ὡς γενναιοδωρία παλὺμπαίδος. Τὸ πρὸς ὑμᾶς πάθος μου ὁμῶς αὐξάνει καθόσον ἀναλογίζομαι τὴν δυστυχίαν ὑμῶν ταύτην, συμπονῶν οὕτως εἶπεῖν. Αἰετοτε αἱ εὐγενεῖς ψυχαὶ ὑπῆρξαν θῦμα τῶν κοινῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς κοι-

νῆς γνώμης, ἐφ' ἧς σαθρῶς ἡ θεσπισθεῖσα τιμὴ βασιίζεται.

ΕΛΕΝΗ.

Λοιπὸν, Κύριε, μάθιτε ὅτι ὠφελήθην ἐκ τῶν πικρῶν τούτων μαθημάτων τῆς τύχης μου, μάθετε ὅτι σήμερον οὐδὲ τὴν καρδίαν μου φοβοῦμαι πλέον, οὐδ' ἄλλου καρδίαν. Ἐγνώρισα πρὸς τούτοις ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ σχεδὸν πάντοτε νὰ διατηρήσῃ τοὺς ὅρκους του, οὐδ' ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλαυσιν καταπατεῖ. Κατὰ συνέπειαν, Κύριε, μὴν ἐλπίζετε νὰ καμφθῶ! ἰδοὺ δὲ τί ἀπαντῶ ὑμῖν ἂν σπουδάζων ὁμιλήτε: Εἶμαι ἀήττητος. Ἡ τοσοῦτον δυσφημισθεῖσα γυνὴ δι' ἐν σφάλμα τῆς νεότητός της προφυλάσσεται ἀπὸ τοῦδε ὑπὸ θώρακος στερωτέρου καὶ τῆς ἀρετῆς, ὑπὸ τῆς δυσπιστίας.»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Ἄ! δὲν μ' ἐννοεῖτε, Κυρία (πίπτει γυνυκλιτῆς)... Κατάρατος ἐγὼ ἂν διενεόμην ποτὲ νὰ λάβω ὡς ὄπλον τὰς δυστυχίας ὑμῶν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἀπολαύσεως παρ' ὑμῶν θυσίας, ἣν εὐγενὴς ψυχὴ ἀποστρέφεται...

ΕΛΕΝΗ (πικρῶς μειδιῶσα.)

Εἶσθε βέβαιος ὅτι οὐδέποτε ἔσχετε τὴν ιδέαν ταύτην;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Ἔστω! θὰ ὁμιλήσω εἰλικρινῶς. Ἰσως ἐσκέφθην οὕτω πρὶν σὰς γνωρίσω, ἀλλ' ἔδην μακρὰν ἐμοῦ ῥίπτω μετανοῶν πᾶσαν τοιαύτην ιδέαν. Ἀδύνατον νὰ φευσθῇ τις ἐνώπιον ὑμῶν, Ἐλένη. Ὑποτάσσεις ξένην θέλησιν, ἐκμηδενίζεις πάντα δόλον, ἐπιβάλλεις σέβας καὶ λατρείαν. ὦ! ἀφ' οὗτου σ' ἐγνώρισα ὀρκίζομαι ὅτι τὸ πάθος μου εἶνε ἀντάξιον σοῦ... Ἀκούσατέ με, Κυρία, καὶ ἄρτετέ με πρὸ τῶν ποδῶν σας ἀναμένοντα τὴν ἀπόφασίν σας, ἀκούσατέ με. Προσφέρω ὑμῖν τὸ μέλλον μου δι' ἀκαταπατήτων ὀρκων. Ἐλπίζω ὅτι σὰς προσφέρω οὕτω ὄνομα ἐντιμον, περιουσίαν μεγίστην ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ δὲν καυχῶμαι, ψυχὴν λατρεύουσαν ὑμᾶς, καρδίαν μόνον δι' ὑμᾶς πάλλουσαν. Σὰς προσφέρω τὴν χεῖρά μου.

ΕΛΕΝΗ.

Σπουδάζων λοιπὸν γάμον μοι προτείνετε; (τείνει πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρά της) Εὐχαριστῶ ὑμᾶς, Κύριε, διὰ τὸ δεῖγμα τοῦτο

τῆς πρὸς ἐμὲ ὑπολήψεως καὶ ἀφοσιώσεώς σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

ὦ χαρὰ! θεέ μου! δέχεται, δέχεται.

ΕΛΕΝΗ.

Ὁχι, Κύριε! σὰς ζητῶ ὀλίγου χρόνου διάστημα ὅπως σκεφθῶ ὠρίμως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ,

Οἴμοι! δύναιμι τοῦλάχιστον νὰ ἐλπίζω;

ΕΛΕΝΗ.

Ἀγνοῶ· ἀλλ' ἔχετε πεποιθήσιν εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην μου. Χαίρετε· ὑπάγετε εἰς τὸν χορὸν, τὸ ἀπαιτῶ· ἐγὼ ὁμῶς δικαιούμαι τῶρα νὰ μείνω ἐνταῦθα.

(Ὁ Γεώργιος ἀπέρχεται ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα τῆς Ἐλένης, αὕτη δὲ σύννους ὥσει τὰ πάντα λησμονοῦσα, πίπτει ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτῆρος τὰ γόνα σιρέφουσα πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἐξώστου καὶ παραδίδεται εἰς βαθεῖς ῥεμβασμούς.—Ὁ Ἀλέξανδρος εἰσέρχεται ἀκροποδητὴ καὶ παρατηρεῖ ἐπὶ τινα λεπτὰ τὴν εἰς τὸν ἀπέναντι καθρέπτην ἀντανακλωμένην μορφὴν τῆς Ἐλένης. Εἶρε ὥχρὸς ἐξ ὀργῆς. Ἡ Ἐλένη οὐδὲ κἄν ἐνθυμεῖται αὐτὸν, ἀλλὰ κεῖται ὥσπερ καταβεβλημένη ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτῆρος. Αἶφνης ὁ Ἀλέξανδρος πηδᾷ ἐνώπιον αὐτῆς.)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ὁμολογήσατε, Κυρία, ὅτι ἀρκούντως ἐσέβάσθην τοὺς νέους ὑμῶν ἔρωτας καὶ μεγάλην ἀδιαφορίαν ἐπέδειξα ὑπομένων νὰ ὑβρίζωμαι ἐπὶ σκοπῷ ἴσως... καὶ ἀπαθὴς διαμένων θεατῆς...

ΕΛΕΝΗ (ἀγρίως αὐτὸν ἀτενίζουσα.)

Ἐπὶ σκοπῷ;... Τί λοιπὸν τολμάτε νὰ μὲ νομίζετε, Κύριε; Ἄν οὕτω σκέπτεσθε, ἐξέλθετε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (δράττων τὸν βραχίονα αὐτῆς.)

Ὁχι, ὁχι, δὲν σκέπτομαι οὕτω· μὴ προσέχετε εἰς ὅ,τι λέγω· εἶμαι λίαν τεταραγμένος... Ἀλλ' ὅπως δήποτε ἐφάνην φρόνιμος πολὺ, ἄλλως δὲν θὰ ὑπέφερα τοιαύτην πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου σκηνήν.

ΕΛΕΝΗ.

Φρόνιμος; Δὲν ἐννοῶ τὸ ἐπίθετον τοῦτο· ἀδιάφορος ἴσως θέλετε νὰ εἰπῇτε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (συγκεκινημένος.)

Εμπαίξατέ με ἐφ' ὅσον τοῦτο σᾶς ἀρέσκει, ἐστὲ σκληροκάρδιοι, καταπατήσατέ με! δικαιοῦσθε τὰ πάντα νὰ πράξητε... Ἀλλ' εἶμαι, εἶμαι λίαν δυστυχής!...

ΕΛΕΝΗ.

Θέσωμεν πέρας ἅπαξ διὰ παντός. Ἐπρεπε νὰ φωτισθῆτε καὶ νὰ ὠρεληθῆτε ἐκ τῆς ἀπαντήσεως, ἣν ἔδωκα πρὸ μικροῦ εἰς τὸν Γεώργιον... καὶ ὁμῶς ὁ ἔρως τοῦ νέου τούτου δὲν μ' ἐξυβρίζει... Χαῖρε, Ἀλέξανδρε. Ἀποχωρισθώμεν διὰ παντός, ἀλλ' ἄνευ πικρίας. Ἰδοὺ ἡ εἰκὼν σου, ἰδοὺ καὶ αἱ ἐπιστολαί σου... Ἄφες λοιπὸν τὴν χεῖρά μου, πρέπει νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν χορόν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ρίπτει χαμαὶ τὴν εἰκόνα του καὶ καταπατεῖ αὐτήν.)

Νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸν χορόν, διὰ νὰ χορεύσῃς μετὰ τοῦ Γεωργίου, αἱ;

ΕΛΕΝΗ (ὠχρὰ, ἀλλ' ἥρεμος.)

Ἄκουσόν με λοιπὸν, Ἀλέξανδρε, μετὰ προσοχῆς. Ὁ Γεώργιος μοὶ προσφέρει μέγαν κοινωνικὸν βαθμόν, πρὸς δὲ καὶ μεῖστα νοποιεῖ ἀρκούντως ἀπέναντι τοῦ κόσμου. Ἡ μετὰ πλουσίου γέροντος σύζευξίς μου δὲν ἀπέπλυνεν ἐντελῶς τὸ ἐπὶ ἐγκαταλειφθείσης γυναικὸς φρικῶδες στίγμα· πᾶς τις καλῶς γνωρίζει ὅτι οἱ γέροντες λαμβάνουν πάντοτε πλεότερα τῶν ὧτων δίδουν, ἔστωσαν καὶ πλούσιοι. Ἄλλως ὁμῶς ἔχει προκειμένου περὶ ἀνδρὸς νέου, πλουσίου, εὐγενοῦς, ζηλευτοῦ, λατρουμένου ὑπὸ τῶν γυναικῶν... ὦ! τότε ἀξίζει τὸν κόπον νὰ σκεφθῇ τις...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ἐξερχόμενος παράφορος.)

ὦ γυναῖκες, γυναῖκες, οὐδέποτε θνήσκει ἐν ὑμῖν, ἡ ματαιοφροσύνη! (ἐξέρχεται.)

(Ἀκούεται ἔξω βροχή ῥαγδαία· ἀστραπαὶ διασχίζουν τὸν οὐρανόν, ὁ κεραυνὸς μυκᾶται.)

ΕΛΕΝΗ, (μόνη.)

Τετέλεσται! ἄς κλαύσω! (κλαίει)... Ὅχι! ἄς ὑπάγω εἰς τὸν χορόν... Ὅχι! ἄς σβύσω τὰ φῶτα, νὰ ἴδω ἀστραπάς. Οὕτως ἄλλοτε φῶς ὑπῆρχεν ἐν ἐμοὶ καὶ τῶρα εἶνε νύξ, νύξ αἰωνία ἡ καρδίᾳ μου διασχισμένη ὑπὸ κεραυνῶν, ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων τῆς ἀθώας παιδικῆς μου ἡλικίας. Τετέλεσται! (σβύνει τὰ φῶτα, ἀνοίγει τὴν

θύραν τοῦ ἐξώστου καὶ σύρει πρὸ αὐτοῦ τὸν ἀνακλιντήρα εἰς τὸ φῶς τῶν ἀστραπῶν. Κάθεται ἡμιθανής.)

ὦ! φρίκη!...

(Μετὰ τινα λεπτὰ εἰσέρχεται σιγὰ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ κάθεται παρ' αὐτῇ λαμβάνων τὴν χεῖρά της καὶ ψιθυρίζων: 'Ελένη, 'Ελένη!')

ΕΛΕΝΗ (ἐντρομος ἀποσυρομένη.)

Ἔσαι σὺ; ἐφοβήθην.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (κρατῶν αὐτήν.)

Ναί· ὁ καιρὸς δὲν μ' ἐπέτρεψεν, ὡς βλέπεις, φίλη μου, ν' ἀναχωρήσω καὶ ἦλθον ἐξαιτούμενος στιγμῆς καταφύγιον.

ΕΛΕΝΗ.

ὦ Θεέ μου! πόσον ὠραία εἶνε ἡ θύελλα αὕτη! πόσον ζωνεῖ ἀλλ' ἅμα καὶ γλυκεῖα εἶνε ἡ φαιάχρους αὕτη λάμψις;... Εἶδες, εἶδες πῶς ἔλαμπον ὡς σάπφειροι τὰ μάρμαρα τῆς Ἀκροπόλεως; εἶδες πῶς ἐξήστραψαν αἱ κορυφαὶ τοῦ Ὑμηττοῦ ὡς μέγιστα φάσματα ἐν τοῖς σαβάνοις αὐτῶν; Βλέπεις, παρατηρεῖς πῶς τὸ πᾶν φαίνεται κινούμενοι κατὰ τὰς αἰφνιδίους μεταβολὰς ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὴν λάμψιν καὶ ἀπὸ τῆς λάμψεως εἰς τὸ σκότος; Δὲν νομίζεις ὅτι τὰ ὄρη κλονίζονται καὶ μέλλουν νὰ κατακρημνισθῶσι συγκαλύπτοντα τὸν κόσμον ὅλον; Τετέλεσται! τετέλεσται. Ἄφες με μόνην, φύγε· δὲν εἶδες; δὲν βλέπεις;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Οὐδὲν βλέπω, οὐδὲν ἀκούω· μόνον σὲ βλέπω, τὴν φωνήν σου μόνην ἀκούω, τὴν θερμὴν σου πνοὴν ἀναπνέω· σὺ μόνη παρ' ἐμοὶ καθημένη μὲ συγκινεῖς. Γνωρίζεις ὅτι παραφόρως σὲ ἀγαπῶ; Ναί, τὸ γνωρίζεις καὶ ἐπέισθες σήμερον, ἔτιος δὲ καὶ προσκάλεσες τὴν ἐκδηλώσιν. ἔστω· θριάμβευσον, ἂν οὕτως ἔχῃ· ἰδοὺ με πρὸ τῶν ποδῶν σου ἐξαιτούμενον συγγνώμην καὶ λήθην τοῦ παρελθόντος· ὦ! μετὰ πάθους ἀπαιτῶ ταῦτα καὶ πρέπει, πρέπει νὰ μοὶ τὰ παραχωρήσῃς, διότι σὲ θέλω, ἔχω δικαίωμα ἐπὶ σοῦ.

ΕΛΕΝΗ (ἀποσύρουσα ἐκ τῶν χειρῶν του τὴν χεῖρά της.)

Ὅποια δικαίωμα;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Δὲν εἶνε δικαίωμά μου, φρικῶδες δικαίωμα ἡ βλάβη ἥ πρόξενός σοι ἐγενόμην; Ἐλέ-

νη, ἀφ' οὗ μοι παρεχώρησες τὸ δικαίωμα τοῦτο πρὸς καταστροφὴν τοῦ βίου σου, διατί μοι τὸ ἀρῆσαι σήμερον, ὅτε μέλλω νὰ σοῦ καταστήσω εὐδαίμονα πάλιν τὸν βίον, ἱκανοποιῶν σε καὶ τὰ λάθη τῆς νεότητός μου ἀποπλύνων;

ΕΛΕΝΗ.

(μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης.)

Ἀλέξανδρε, Ἀλέξανδρε, ἡ νύξ εἶνε φρικώδης, ἀπαισία. Διορῶ ἀμυδρῶς τὴν εὐτυχίαν, ὡς εἰς τὸ φῶς τῶν ἀστραπῶν τὸν ἀπέναντι ἀνθρώπου κῆπον. Οὐδέποτε ἔξαλείφεται ἐκ τῆς καρδίας ὁ τύπος τοῦ πρώτου ἀγαπηθέντος ὄντος· κοιμᾶται τις μετὰ τὴν ἀγωνίαν τῶν πόνων οὗς ὑπέστη, ὡς ἀσθενὴς μετὰ τὴν κρίσιν τῆς ἀσθενείας του, κοιμᾶται λησμονῶν ὅσα ὑπέφερε, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ παρελθόν, τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο εἶδωλον τῆς ψυχῆς του, τὸ γέννημα τῆς φαντασίας του, τὸ θρήσκευμά του· μὴ ἐλησμόνησεν ὁ Ἕλλην τοὺς Θεούς του; ἐλησμόνησεν ὅσα δεινὰ ὑπέστη, χωρεῖ ἐν λήθῃ τοῦ παρελθόντος, ἀλλ' ἔρχεται στιγμή, καθ' ἣν ἀνέλκων τὴν χλαμύδα ὑπὸ τὴν μασχάλην ἀνέρχεται τὰς μαρμαρίνους βαθμίδας τῆς Ἀκροπόλεως, ζητῶν νὰ ἴδῃ τὴν πύγκυφον τῆς Ἀθηνᾶς ἐλαίαν· διὰ τῆς φαντασίας του ἐλπίζει εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς Ἀθηνᾶς, κοιμᾶται ὄνειροπολῶν ὑπὸ τὸν Παρθενῶνα. Μοὶ λέγουν ὅτι εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀγίας Σοφίας οὐδέποτε κατωρθώθη νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων ἐζωγραφημέναι ἅγιοι εἰκόνες, μεθ' ὅσας καὶ ἂν κατέβαλον προσπάθειας οἱ εἰς τέμενος τοῦ Μωάμεθ μεταβαλόντες τὸν ἀρχαῖον χριστιανικὸν Ναόν. Οὕτω καὶ ἐκ τῆς καρδίας, ναοῦ τοῦ ἔρωτος, δὲν ἐξαλείφεται ἡ πρώτη ἐγχαράχθεισα εἰκὼν. Πολλάκις ἐγείρεται πρὸ ὑμῶν τὸ εἶδωλον τοῦ πρώτου ἔρωτός μας καὶ κλίνομεν τὸ γόνυ πρὸ αὐτοῦ. ὦ! φεῦγε, φεῦγε φάντασμα, ὀπτασία. Εἶσαι σκιά καὶ θὰ μὲ ὀδηγήσῃς πάλιν εἰς βράχους ἀπορρώγας ἂν σὲ ἀκολουθήσω, κ' ἐκεῖ ἐκεῖ θὰ μὲ ἐγκαταλείψῃς ἡμιθανῆ, αἱμόφυρτον. Φεῦγε, δὲν σὲ πιστεύω.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ὅχι, ὄχι· θὰ σ' ὀδηγήσω εἰς παστάδα συζυγικὴν ἀνθοστεφῇ. Ὁ ἱερεὺς τοὺς γάμους μας θὰ εὐλογήσῃ. Σοὶ προσφέρω τὴν χειρὰ

μου· δὲν ἀναγνωρίζεις τὴν φωνήν μου τῶν παρελθόντων χρόνων, τὸ πάθος μου τῶν ἀρχαίων μου ἡμερῶν, ἐμὲ τὸν πρῶτόν σου ἐραστήν; δὲν ἀνευρίσκεις ἐνταῦθα τῶρα ἐν συνόλῳ τὴν νεότητά σου; Γενοῦ, γενοῦ σύζυγός μου.

ΕΛΕΝΗ.

(συγκεκινημένη.)

Ἐσκέφθης; ἀρνεῖσαι τὴν Ἀσπασίαν, τὴν μνηστὴν σου, ἐνῶ ἤδη καὶ τοῦ γάμου σας ἡ ἡμέρα ὠρίσθη; Ἀλλὰ θὰ καταστῇς δυστυχής! ὁ κόσμος θὰ θεωρήσῃ τὴν πράξιν σου ὡς ἐκπλήρωσιν χρέους, καὶ οὐχὶ ὡς θριάμβόν σου· καὶ εἶτα τίς οἶδεν... ὦ! μὴ καταστρέψῃς τὰς εὐδαίμονας ταύτας στιγμὰς ἀναπτερώσεως καὶ ἐμπιστοσύνης, ὧν νῦν ἀπλήστως γευόμεθα· ἐνθυμοῦ, ἐνθυμοῦ τὴν στιγμὴν ταύτην, ἀλλὰ μὴ τὴν ζητήσῃς καὶ πάλιν· δὲν θὰ τὴν ἐπανεύρῃς!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐσκέφθην. Θὰ πράξω πράξιν θεωρουμένην ἴσως ὑπὸ τοῦ κόσμου ἐνοχον καὶ ἀσύγγνωστον· ἴσως καὶ διὰ τοῦ αἵματός μου θ' ἀποπλύνων πάντα μῶμον, ἀλλ' εἰμ' ἑτοιμὸς πρὸς πάντα, καθότι τὰ μάλα ἤμαρτον μὴ καλῶς σε γνωρίσας, πρῶτιστόν μου δὲ χρέος εἶνε νὰ ἐπανέλθω πρὸς σέ. ὦ! ὁμίλει, Ἐλένη, ἀπόδος μοι τὴν εὐτυχίαν ἣν ἀπώλεσα ἀπωλέσας σε.

ΕΛΕΝΗ.

(κατ' ἰδίαν.)

Θεέ μου, εἶνε ὄνειρον;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Σήμερον θὰ ἐκτιμῶ καὶ θὰ διατηρήσω τὴν εὐτυχίαν ταύτην, διότι κ' ἐγὼ ἤλλαξα· δὲν εἶμαι πλέον ὁ φιλόδοξος ἐκεῖνος καὶ ἀνήσυχος νεανίας, ὃν διὰ ψευδῶν ὑποσχέσεων ἐβασάνιζε τὸ ἄγνωστον μέλλον. Ἢδη γνωρίζω τί ἐστὶ βίος...

ΕΛΕΝΗ.

Ὁδὸς πρὸς τὸ γῆρας, πρὸς τὸν τάφον, ἀφοῦ ἀπογυμνωθῶμεν πάσης ἐπιπλάστου χαρᾶς καὶ περιδυθῶμεν τὴν ἀπογοήτευσιν ὡς σάβανον.—

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Γνωρίζω τί ἀξίζει ὁ κόσμος καὶ ἡ ἀπατηλή του λάμψις. Οὐδαίς τῶν ἐν τῷ βίῳ μου ἄλλων θριάμβων ἐξετιμῆθη τόσον ὅσον ἐν σου μόνον βλέμμα· ἡ χίμαιρα τῆς εὐτυχίας

αείποτε με διέφυγε μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης, καθ' ἣν εὐρίσκομαι πλησίον σου. ὦ Ἑλένη, Ἑλένη, ἐπάνελθον εἰς ἐμέ. Τίς θὰ σὲ ἀγαπήσῃ ὅπως ἐγώ; τίς θὰ ἴδῃ κάλλιον ἐμοῦ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ σου ἐδράζον μεγαλεῖον, τὴν ὑπομονὴν σου, τὸ ἔλεος;

ΕΛΕΝΗ.

(ρίπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας του.)

Σὲ ἀγαπῶ, αείποτε σ' ἠγάπησα. ὦ! ἡ καρδία μου θὰ διαρρήγῃ (μικρὰ σιγὴ ἐπικρατεῖ.)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

(ἀνεγειρόμενος ἐν χαρᾷ.)

Φέρετε φῶτα, φέρετε φῶτα· ἡ Ἑλένη, ἡ Ἑλένη σύζυγός μου; (ἀνάπτει διὰ φωσφορικῶν πυρίων τὰ κηρία.—Εἰσέρχεται ὑπηρετρία κομίζουσα τέϊον καὶ ἐναποθέτει αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης.)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐνθυμεῖσαι, Ἑλένη, ὅτε ἀνεγινώσκομεν ὁμοῦ τὴν τόμον τοῦτον τοῦ Musset, ὃν σοὶ ἐδῶρησα; Οὗτος καὶ νῦν ὑπῆρξεν αἰτία τῆς συναισθήσεως τοῦ ἐν ἐμοὶ σπινθῆρος. Ἦλθον ἐνταῦθα μετὰ τῆς πεποιθήσεως ὅτι κατέστην πλέον ἀνὴρ πρακτικὸς, θετικὸς ὡς τραπεζίτης Ἀγγλος, ἐνόμισα ἐπὶ στιγμὴν ὅτι ἡ νεότης μου παρῆλθεν καὶ σὺν αὐτῇ τὰ φροῦδα ὄνειρα καὶ ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀληθὲς προωρισμένον στάδιον τῷ ἀνθρώπῳ.

ΕΛΕΝΗ.

Ἡ καρδία, φίλε μου, δὲν ἀποκτᾷ ρυτίδας. Ὁ φύσει συμπαθὲς ταχέως καταβάλλεται καὶ νομίζει ὅτι ἡνδρώθη, ὅτι ἐγήρασεν, ἀλλ' ἀποθνήσκει συμπαθής.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ὅχι· ἀναζῇ παιδρὸς καὶ τὸ συμβόλαιον τοῦ γάμου του συντάσσων τὴν ἐπαύριον. Πολλάκις περιέχουσιν οἱ παλαιοὶ φάκελλοι νέα πάθη.

ΙΩ. ΚΑΜ.

ΕΝ ΘΥΜΑ ΤΗΣ ΕΥΛΑΙΜΟΝΙΑΣ.

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

ΕΡΡΙΚΟΥ ΜΥΡΙΕΡΟΥ.

Α'.

Εἰσαγωγή.

Ἡ Κ. κόμνησσα Οὐρανία δὲ Βωσάν (de Vaux Champs), ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ παρὰ θύρου, ὁπισθοπόρησεν αἴφνης, μὲ τὸ περίφοβον κίνημα γυναικὸς εἰς τὴν θέαν ἀράχνης· ῥιφθεῖσα δὲ ἐπὶ τινος ἑδρας καὶ ἀκίνητουσα σχεδὸν ὑπὸ φρίκης, ἀνέκραξε:

— Ἄ! Θεέ μου!

Ὁ κόμης, ἐνασχολούμενος εἰς τὴν κόμισωσιν τῆς χειρίδος του, ἐστράφη εἰς τὴν κραυγὴν τῆς γυναικὸς του, καὶ πλησιάσας πρὸς αὐτήν:

— Τί ἔχεις, Οὐρανία; τῇ εἶπε θωπευτικῶς.

Ἡ κόμνησσα, ὑψώσασα τοὺς ὠραίους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ συζύγου της.

— Θὰ βρέξῃ.

Τῷ ἀπεκρίθη μετ' ἀδυνατοῦ φωνῆς.

Ὁ κόμης ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, καὶ εἶδε προχωρούσας εἰς τὸν πρό τινων λεπτῶν ἀπαυγάζοντα οὐρανὸν παχεῖας μαύρας νεφέλας ὁμοίας αἰθερίοις φάσμασι. Κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν στιγμὴν, βιαία ῥῆξις κεραυνοῦ ἐκλόνησε τὸ ἄπειρον καὶ παχεῖαι σταγόνες ὕδατος ἐκηλίδωσαν τὴν ἀμμόστρωτον τοῦ μεγάρου αὐλήν. Ὁ κόμης ἐκλείσε βιαίως τὸ παράθυρον, καὶ πλησιάσας εἰς τὴν ἐστίαν ἐκρυσσε μικρὸν κώδωνα.

Ἰπκρέτης τις προσῆλθε:

— Διάταξον νὰ ἀποζεύξωσι τοὺς ἵππους, τῷ εἶπεν ὁ Κ. δὲ Βωσάν, δὲν θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Καὶ ἀκολουθῶς στραφεὶς πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἥτις καθ' ὅσον ὁ ὀρίζων ἐσκοτίζετο, τόσῳ μᾶλλον ὠχρία, τῇ εἶπε μετὰ φωνῆς βραχείας καὶ οἶονεὶ καταπνιγούσης τὰς λέξεις του:

— Δίκαιον ἔχεις, Οὐρανία· θὰ βρέξῃ.

Καὶ ἤρξατο μεγάλοις βήμασι καταμετ